Micropobles i Ciència

Connectant comunitats in situ

Dra. Tamara Fernández Cabada Investigadora postdoctoral del programa Beatriu de Pinós Institut de Biotecnologia i de Biomedicina (IBB-UAB)

2ª Jornada de Ciència Oberta
3 de Novembre de 2026
UAB

Per què fer ciència als micropobles?

Distància

Els petits municipis queden sovint lluny de les universitats i dels circuits de recerca.

Coneixement local

Les comunitats tenen saber, dades i preguntes que la ciència rarament recull.

Oportunitat

La ciència oberta permet compartir processos i resultats amb qui els fa possibles.

Micropobles i Ciència
connectant comunitats in situ

El projecte en una frase

2A JORNADA DE CIÈNCIA OBERTA

Portar la ciència al territori i fer-la amb la gent que hi viu, in situ.

Generalitat de Catalunya
Departament de Recerca i Universitats

AGAUR
Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca

Micropobles i Ciència
connectant comunitats in situ

Objectius

• Reduir la bretxa territorial en l'accés al coneixement científic i a la divulgació entre els entorns urbans i el món rural.

• Promoure el benestar, l'educació i la igualtat en municipis de menys de mil habitants, sovint allunyats dels grans nuclis i amb pitjor accés al transport públic.

• Apropar la recerca biomèdica i la ciència aplicada directament al territori mitjançant matinals científiques i tallers pràctics oberts a tots els públics, nens, joves i adults.

• Explorar àrees científiques clau com ara el càncer, les malalties neurodegeneratives i les malalties infeccioses a través d'activitats adaptades a cada municipi.

• Implicar els ajuntaments i les zones escolars rurals (ZER) per crear espais de participació ciutadana i aprenentatge compartit "in situ".

Micropobles
i Ciència
connectant comunitats
in situ

Socis i durada del projecte

2A JORNADA DE CIÈNCIA OBERTA

Associació de Micropobles de Catalunya

Jordi Tarragó

Micropobles
Associació de Micropobles de Catalunya

Durada del projecte

Les comunitats tenen saber, dades i preguntes que la ciència rarament recull.

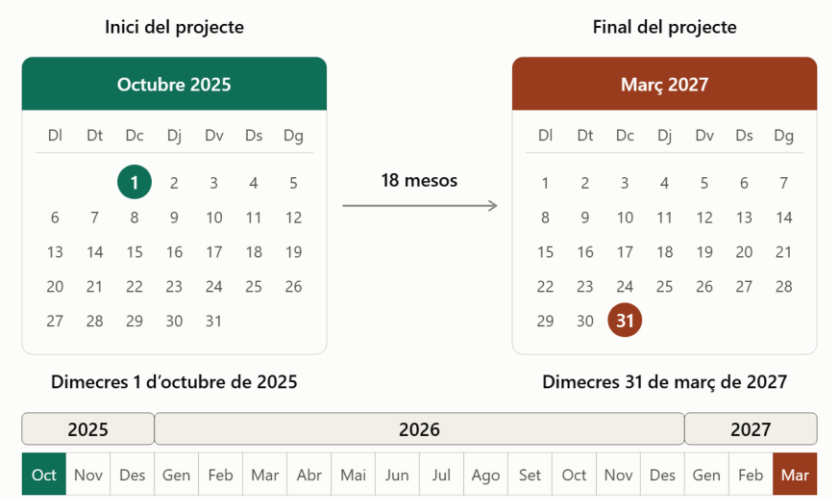

Micropobles i Ciència
connectant comunitats in situ

Municipis participants

2A JORNADA DE CIÈNCIA OBERTA

Bassella
Dissabte 30 maig
(Taller i Xerrada neurodeg)

Poal
Dissabte 26 setembre
(Taller i xerrades)

Els Torms
Dissabte 24 octubre
(Tallers i xerrades)

Maials
Divendres 29 maig
(Taller infeccioses inf i 1ª ZER, + xerrades tarda)

La Granadella
Divendres 8 maig
(Tallers càncer, inf i neurodeg ESO, ZER)

Bot
Divendres 25 setembre
(Taller neurodeg, inf i 1ª, ZER?)

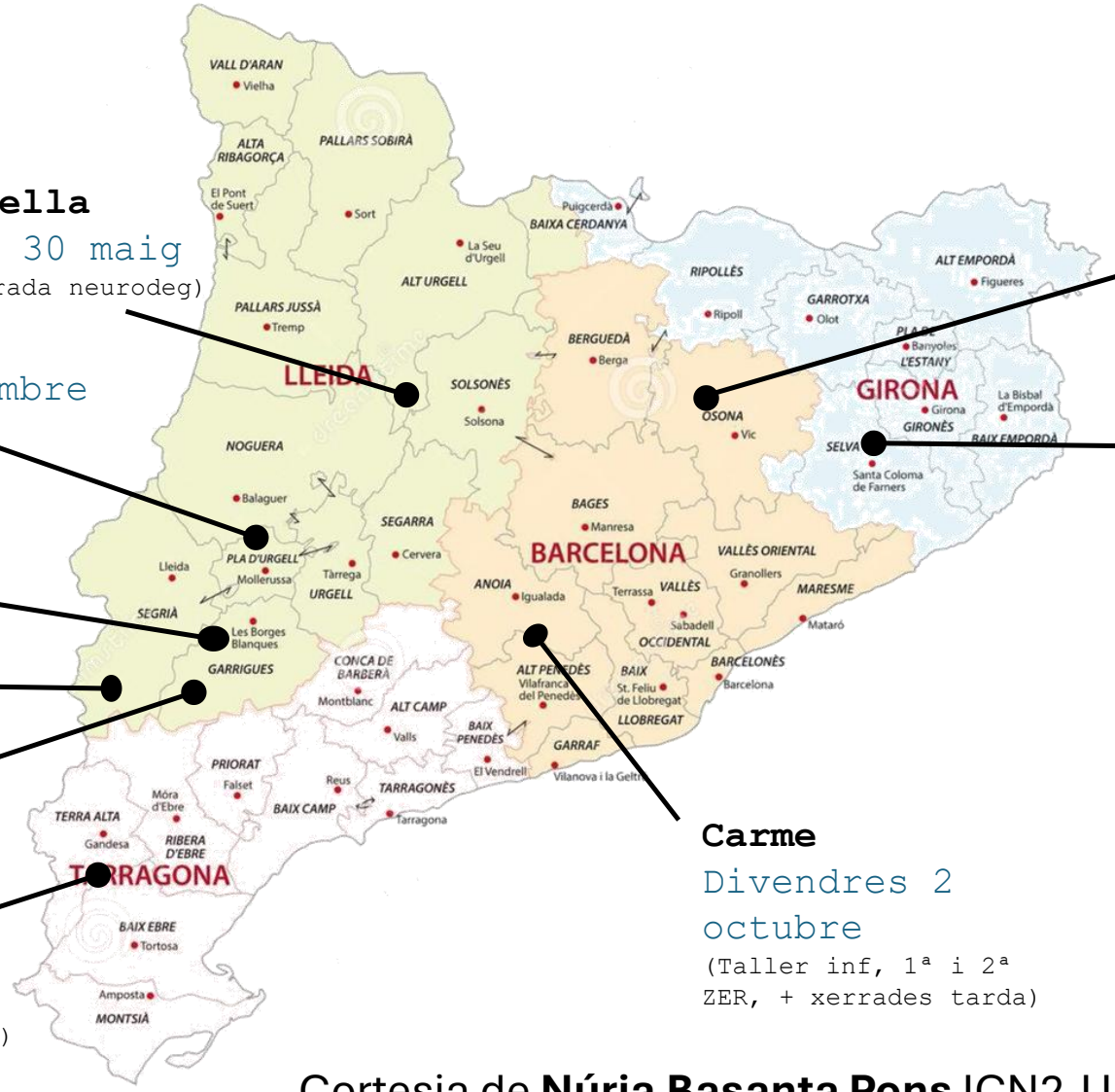

Lluçà
Dissabte 19 set
(Taller i xerrades càncer/Taula rodona infeccioses)

Brunyola
Dissabte 9 maig
(Taller neurodeg + xerrada cancer i neurodeg

Carme
Divendres 2 octubre
(Taller inf, 1ª i 2ª ZER, + xerrades tarda)

Cortesia de **Núria Basanta Pons** ICN2-UAB

Micropobles i Ciència
connectant comunitats in situ

Com ho hem fet

2A JORNADA DE CIÈNCIA OBERTA

UAB

1

Associació de Micropobles de Catalunya

Trobades amb l'entitat per detectar interessos (durant la redacció del projecte)

Micropobles
Associació de Micropobles de Catalunya

2

Co-crear

Activitats i xerrades dissenyats amb la comunitat (ajuntaments, ZERs, escoles rurals

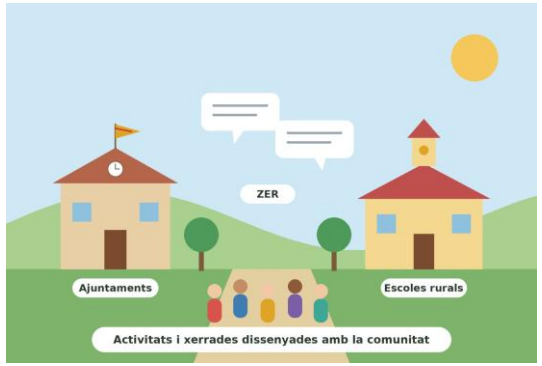

3

Fer in situ

Matinals amb xerrades i tallers als mateixos pobles

4

Compartir

Retornar dades i resultats en obert i en un llenguatge accessible

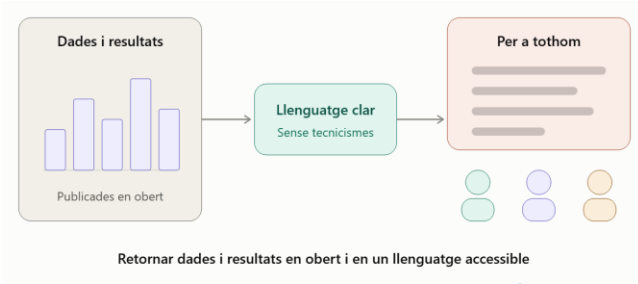

Micropobles i Ciència
connectant comunitats in situ

Com ho hem fet

Matinals de Ciència: S'organitzen jornades matinals obertes a tots els públics (infants, joves i adults) en 9 micropobles seleccionats de diferents demarcacions de Catalunya (incloent-hi zones de Lleida, Girona, Tarragona i la Catalunya Central).

Tallers i xerrades: àrees temàtiques

1

Càncer

- Extracció d'ADN del tomàquet
- Cicle cel·lular amb llaminadures

2

Malalties neurodegeneratives

- Mutacions amb peces Lego
- Simulació de símptomes de Parkinson

3

Immunitat i malalties infeccioses

- Experiments interactius sobre higiene
- transmissió de partícules
- importància de la vacunació

Micropobles i Ciència
connectant comunitats in situ

Com ho hem fet

Recopilació de dades:

- Enquestes de satisfacció
- Taula rodona amb aperitiu social

2A JORNADA DE CIÈNCIA OBERTA

Micropobles i Ciència
connectant comunitats in situ

Què hem aconseguit

2A JORNADA DE CIÈNCIA OBERTA

[9]

Municipis participants

[>100]

Persones participants

[>50]

Activitats i conjunts de dades oberts

Micropobles
i Ciència
connectant comunitats
in situ

Aprenentatges per a la ciència oberta

Què ha funcionat

- Confiança i presència sostinguda al territori
- Objectius definits amb la comunitat
- Interacció i retorn amb la comunitat molt positius

Quins reptes queden

- Temps i recursos per a la implicació
- Gestió i publicació de les dades locals
- Dificultat per atreure més població a les comunitats, especialment gent adulta jove

Micropobles i Ciència
connectant comunitats in situ

Moltes gràcies!

Equip divulgador: Sergi Torres, Tamara Fernández, Cristina Flaquer, Sebastian Tanco, Javier García, Marlid García, Ana Azaustre, Núria Basanta, Alba González, Antonio Iborra, Judith Guitart, Mariana Tellechea i Montserrat Solé

Equip assessor: Nerea Roher, Julia Lorenzo, Núria Basanta i Montserrat Solé

Equip administratiu i de gestió: Marina Ortiz, Toñi Carrascosa, Núria Font, Joan Josep Pancho

Micropobles i Ciència
connectant comunitats in situ

Institut de Biotecnologia i de Biomedicina IBB
UAB Universitat Autònoma de Barcelona

Micropobles
Associació de Micropobles de Catalunya

Amb el suport del Departament de Recerca i Universitats de la Generalitat de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament de Recerca i Universitats

Moltes gràcies!

Tamara Fernández Cabada
tamara.fernandez@uab.cat

Micropobles i Ciència
connectant comunitats in situ

Institut de Biotecnologia i de Biomedicina IBB
UAB Universitat Autònoma de Barcelona

Micropobles
Associació de Micropobles de Catalunya

Amb el suport del Departament de Recerca i Universitats de la Generalitat de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament de Recerca i Universitats